

หัวข้อวิจัย : ความร่วมมือในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุ :
การวิเคราะห์ข้ามกรณี

ผู้วิจัย : นางปิยากร หวังมหาพร

หน่วยงาน : หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตพญาไท

ปีที่พิมพ์ : พ.ศ. 2555

บทคัดย่อ

มีการศึกษาวิจัยเรื่องผู้สูงอายุในหลายสาขาวิชา แต่ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องสุขภาพ การศึกษาเรื่องผู้สูงอายุในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ก็มีจำนวนมากเช่นกัน แต่มุ่งศึกษาบทบาทของภาครัฐในการจัดบริการสาธารณะ งานวิจัยเรื่อง ความร่วมมือในการบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุ : การศึกษาข้ามกรณี มุ่งศึกษาบทบาทการจัดบริการสาธารณะของโรงเรียนผู้สูงอายุซึ่งเป็นองค์กรสาธารณประโยชน์ในรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่างๆ อันเป็นการจัดบริการสาธารณะคู่ขนานไปกับการดำเนินการของภาครัฐ งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาความร่วมมือในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาเงื่อนไขที่นำไปสู่ความร่วมมือในการบริหารจัดการระหว่างโรงเรียนผู้สูงอายุกับหน่วยงานต่างๆ 2) เพื่อศึกษากระบวนการความร่วมมือในการบริหารจัดการระหว่างโรงเรียนผู้สูงอายุกับหน่วยงานต่างๆ 3) เพื่อศึกษาผลลัพธ์อันเกิดจากความร่วมมือระหว่างโรงเรียนผู้สูงอายุกับหน่วยงานต่างๆ 2. เพื่อวิเคราะห์ข้ามกรณีความร่วมมือในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุระหว่างโรงเรียนผู้สูงอายุพิจิตรพะเยาและเลย 3. เพื่อพัฒนาแนวทางความร่วมมือในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ข้ามกรณี ประกอบด้วยการวิจัยเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม ประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้แนวทางในการพัฒนาความร่วมมือในการบริหารจัดการเพื่อผู้สูงอายุระหว่างองค์กรสาธารณประโยชน์กับหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งเป็นตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในลักษณะของการศึกษาแบบข้ามกรณีในสาขารัฐประศาสนศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า เงื่อนไขที่นำไปสู่ความร่วมมือในการบริหารจัดการโรงเรียนผู้สูงอายุ ได้แก่ จำนวนผู้สูงอายุ อุดมการณ์ของข้าราชการเกษียณอายุ สภาพแวดล้อมทางการเมือง การส่งต่อความคิดเรื่องโรงเรียนผู้สูงอายุ พื้นฐานการรวมตัวของผู้สูงอายุ ได้แก่ ชมรมผู้สูงอายุ คลังปัญญาผู้สูงอายุ แรงบันดาลใจของผู้ก่อตั้งและการมีผู้สนับสนุนที่น่าเชื่อถือ ด้านกระบวนการ

ความร่วมมือ ได้แก่ 1) ด้านโครงสร้างความร่วมมือ โรงเรียนมีการจัดโครงสร้างการบริหารเป็นรูปแบบคณะกรรมการ 2) ด้านการบริหาร ประเด็นเรื่องการวางแผน การสนับสนุนทางเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร ความเป็นอิสระ การจัดการความขัดแย้ง การทำงานท่ามกลางความแตกต่าง การได้รับการยอมรับระหว่างกันจากผลการวิจัยพบว่า เรื่องการวางแผนโรงเรียนผู้สูงอายุเพียงแห่งเดียวที่มีการวางแผนร่วมกันคือ โรงเรียนผู้สูงอายุเลย โรงเรียนผู้สูงอายุทั้งสามแห่งมีการสนับสนุนเทคโนโลยีซึ่งกันและกัน โดยใช้การพบปะอย่างไม่เป็นทางการกับหน่วยงานที่เข้าร่วมมือ คำแนะนำ เรื่องการติดต่อสื่อสาร โรงเรียนผู้สูงอายุทั้งสามแห่งมีการติดต่อสื่อสารตามแนวนอนระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสื่อสารมีทั้งที่เป็นทางการ เช่น การประชุม และการสื่อสารไม่เป็นทางการ เช่น การพบปะตามงานต่างๆ การใช้โทรศัพท์ เรื่องการจัดการความขัดแย้ง ผลการวิจัยไม่พบความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างโรงเรียนผู้สูงอายุทั้งสามแห่งกับหน่วยงานที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เรื่องการทำงานท่ามกลางความแตกต่าง เนื่องจากผู้อำนวยการ/ครูใหญ่ของโรงเรียนผู้สูงอายุเคยเป็นข้าราชการมาก่อนทำให้มีความรู้ความเข้าใจวัฒนธรรมการทำงานของราชการเป็นอย่างดี เรื่องการได้รับการยอมรับระหว่างกัน โรงเรียนผู้สูงอายุทั้งสามแห่งกำเนิดมาจากกลุ่มคลังสมอง ชมรมผู้สูงอายุ ผู้อำนวยการ/ครูใหญ่มีต้นทุนทางสังคม ทำให้โรงเรียนผู้สูงอายุได้รับการยอมรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3. ด้านผลลัพธ์ความร่วมมือ ผลลัพธ์ที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างโรงเรียนผู้สูงอายุกับหน่วยงานต่างๆ ที่เข้าร่วมมือกันนั้นยังไม่พัฒนาไปสู่การจัดทำโครงการอื่นๆ ร่วมกัน อย่างไรก็ตามความสำเร็จจากความร่วมมือกลับทำให้แนวคิดเรื่องการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุกลายเป็นแบบอย่างให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปบรรจุเป็นโครงการและเป็นแบบอย่างแก่องค์กรพัฒนาเอกชนอื่นๆ ที่มีความพร้อมต่อไป

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุควรพัฒนามาจากชมรมผู้สูงอายุเพราะจะทำให้มีรากฐานที่มั่นคง กรรมการในคณะกรรมการโรงเรียนควรมาจากทุกภาคส่วนเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนการทำงานของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ควรมีการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมืออย่างสม่ำเสมอ การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เกี่ยวข้องกับโรงเรียนควรเป็นการติดต่อสื่อสารทุกทิศทุกทางควรจัดอบรมเรื่องการเขียนโครงการและส่วนราชการควรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงให้กับครูใหญ่ของโรงเรียน

ส่วนราชการไม่ควรกำหนดหลักสูตรหรือกิจกรรมสำเร็จรูปให้กับโรงเรียนผู้สูงอายุ ควรปล่อยให้
เกิดการสร้างสรรค์หลักสูตรหรือกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุและ
ความถนัดของวิทยากรแต่ละพื้นที่ และควรนำข้อเสนอเรื่องแนวทางการบริหารจัดการ โรงเรียน
ผู้สูงอายุไปศึกษาวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงอนาคตด้วยเทคนิคคลีฟต่อไป

คำสำคัญ : ความร่วมมือ การบริหารจัดการ โรงเรียนผู้สูงอายุ

Research Title : The Collaboration in Management Administration of the Elderly Schools : A Cross Case Analysis

Name of Researcher : Mrs. Piyakorn Whangmahaporn

Name of Institution : Public Administration Programme, Sripatum University,
Payathai Campus

Year of Publication : B.E. 2555

ABSTRACT

There are many researches about the elderly people in many fields but they are healthy. The study of the elderly in the field of public administration, it has a lot as well. But it studies the role of government in providing public services. This research “ The collaboration in management administration of the elderly schools : a cross case analysis” aims to study the role in public services by the public organizations in the collaboration between various sectors. It is public services which parallel with the implementation of the government. This research aims to study the collaboration in management administration of the elderly schools include: 1) to study the conditions that lead to collaboration in the management of the schools 2) to study the process of collaboration 3) to study the results of collaboration 2. to cross case analyze the collaboration among Pichit, Phayao and Loei elderly school and 3. to develop collaboration in the management administration of the elderly schools. This research is qualitative research by analyzing the cross case. The documentary research, interviews, participation observation are used. The benefits of this research are to develop collaboration in the management of the elderly schools between public organizations and other agencies and to be a sampling of the study on the cross case analysis in public administration field.

The results showed that conditions that lead to collaboration in the management of the elderly schools are the official ideology of retirement, the political environment, the idea of college seniors, the integration of the elderly, the aspirations of the founders and reliable supporters. The collaborative process: 1) the structure of collaboration is the committee 2) the

management : elderly schools and other agencies have planning, information technology supporting and communication. Most are formal and informal. They are independence in working. There is no conflict between them. They can work through differences and there is the mutual recognition between them. 3) The result of collaboration between schools, and other agencies, there is no work together in advance to prepare the other projects. However the success of the partnership to make the idea of establishing the elderly schools has become a model for local governments.

For the recommendations, the establishment of the elderly schools should be developed from the elderly clubs because they have a solid foundation. School committee should come from various sectors to act as an advocate of the school, especially access to resources. There should be joint planning between all those involved. Communication between the schools should be involved in all direction. The training for writing the project should be done by the government and the government also should act as mentors to principals of the elderly schools. The curriculum of the elderly schools should not be the same pattern but it should allow the creation of programs or activities that meet the needs of the elderly people and the expertise of local speakers. For the further study, the pattern of the collaboration in management administration of the elderly schools should be studied by the future research with delpi technique.

Keywords : Collaboration, Management administration, The elderly schools